

KDYŽ JE TALENT NENÁPADNÝ

1147 ADRES PAVLY GAJDOŠÍKOVÉ KONFRONTUJE MODERNÍ ARCHITEKTURU Z PRAŽSKÉHO PODOLÍ S PŘEDMĚTY Z JEDNÉ DOMÁCNOSTI. A JE TO TAKÉ VÝSTAVA AUTORKY NA ROZCESTÍ.

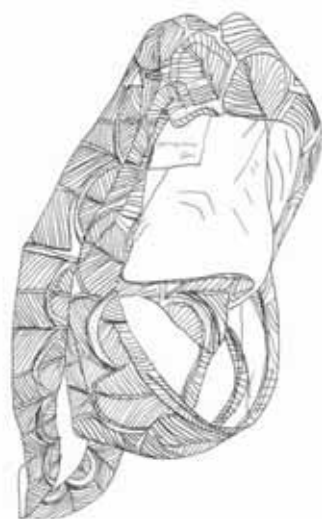
O žižkovské galerii 35M2 ve dvoře za populárním Café Pavlač jsme v NP psali několikrát. Její dramaturg, výtvarný umělec Michal Pěchouček, totiž skládá program hlavně z mladých autorů, jejichž jména se na pomyslnou mapu české výtvarné scény buďto teprve zapisují, nebo na ní nejsou dostatečně čitelná. A jelikož nenadřazuje „socializační faktory“ nad uměleckou úroveň, řadí se jeho galerie mezi nejzajímavější z malých nezávislých prostorů umění ve městě.

Pavla Gajdošíková určitě patří do druhé ze zmíněných skupin. Akademie výtvarných umění absolvovala už před pěti lety a vcelku pravidelně vystavuje. Její jméno ovšem nezáří z drahých pozvánek velkých institucí. Objevuje se hlavně v galeriích podobných 35M2 – menších nebo zcela miniaturních prostorech, o které často pečují umělci, téměř vždy zadarmo a bez rozpočtu. Ostatně její situace je příznačná pro poměrně velkou část mladé generace. Jejich práci oceňuje okruh vrstevníků – umělců a galeristů, ale kurátoři velkých institucí ji přecházejí. S blížící se třicítkou se tito dostávají na další z profesních rozcestí: buďto prozatímně přijmou stav věcí, nebo se musejí zamyslet, zda nezměnit směr.

ZEVNITŘ A ZVENKU

Odpověď na konkrétní situaci Pavly Gajdošíkové lze zčásti nalézt i na výstavě 1147 adres. Autorka na ní využila dispozice prostoru o dvou místnostech k rozdělení na dva oddíly. První zahrnuje kresby, druhý video.

Zejména na kresbách je znát Gajdošíkově talent. Stručná lineární zobrazení běžných předmětů z domácnosti v nich ústí do pozornosti k or-

namentu. Gajdošíková jednou izoluje dekor, kterým jsou některé předměty pokryty, jindy podobu věcí na dekorativní převádí. Zimní kabát, šála, ubrus nebo mop k vytírání se pod jejíma rukama mění v autonomní obrazové struktury, v nichž je předmět téměř nepřítomný a přesto zůstává podstatný.

Video v druhé místnosti lze vyčíst neopodstatněnou formální rozmařilost, k celku výstavy však významně přispívá. Intimita domácího kreslení se v něm konfrontuje s fotografiemi modernistických budov nalepených na papírových boxech a autorkou ustavičně přeskupovaných. Ornamenty vnitřního, osobně žitého prostoru jsou tak protipólem vnějšího architektonického prostoru, který utváří hmotami, svou modulární povahou a neosobností. Není rovněž možné nezpomenout si na bitvu, kterou s ornamentem svedli právě avantgardní architekti.

A Gajdošíková neosobnost a upjatost moderní architektury minulého století překonává hrou s jejími prvky. Práce Pavly Gajdošíkové jsou citlivé, ale jejich kvality – a tentokrát se to týká především kreseb – je nutné objevovat. Autorčin talent nevykřikuje nahlas, spíš vykukuje zpoza všední a prosté povahy její tvorby. Třebaže se před námi nerýsují nové obzory vztahů mezi osobními a obecnými rysy obývání architektury, má i takový talent svůj skromný půvab.

KROK PŘES PRAH

Nenápadnost Gajdošíkově talentu však může stát i za skutečností, proč zatím neprestoupila práh velkých institucí. Ty většinou přeci jen vyžadují jistou míru rozmáchllosti či monumentálnost výpovědi.

Navzdory tomu Pavla Gajdošíková nemusí na svém rozcestí trpět beznadějí. Pohled do jejího portfolia dokládá, že je ve svém zaměření velmi konzistentní. Architekturám a přerůstání vztahu jejich faktických prostorových dimenzí k prostorům lidského prožívání a intimity se zabývá soustavně už osm let. S příznačnou nenaléhavostí postupně obchází své téma a objevuje nové pohledy. To, co na jedné malé výstavě může vyznít jako definitivně vyjádřený problém, by se proto při příležitosti větší výstavy mohlo vyjevit jako rozložitý systém cest, po kterých se lze zaujatě procházet. S tím jí však pětaticetimetrová galerie nemohla pomoci. Pavle Gajdošíkové zatím nezbývá, než usilovat o svou příležitost. ■■■

Pavla Gajdošíková: 1147 adres. Galerie 35M2, Víta Nejedlého 23, Praha 3 (35M2.cz). Výstava potrvá do 3. října.

LUKÁŠ HÁJEK

Samostatnou výstavu má poprvé od konce studia brněnské FaVU. Na stěnu osadil papírovou dálnici v měřítku 1:1 a video promítá dovnitř jehlanu zabodnutého do přenosného sloupku, který kvůli ohrazení prostoru někdo občas zbastlí z pneumatiky, kovové tyče a několika litrů betonu. Kromě projekce je však v tomto případě všechno z papíru. Václav Hájek rád ve svých pracích akumuluje odkazy k umění, modelářství či kutilství. Tentokrát se vydal ještě po stezce, kterou tak dobře vyšlapalo umění našeho civilizačního okruhu a jíž je perspektiva. Bez kamenné tváře teoretiků, zato s humorem, který není na úkor estetické výraznosti jeho prací. Mimochodem, „socháň z papíru“ zažívá mezi mladými umělci renesanci.

Václav Hájek: Instalace. G99, Dům umění, Dominikánská 9, Brno (www.dum-umeni.cz). Výstava potrvá do 31. října.